

РЕШЕНИЕ

№ 2753

гр. София, 21.04.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 40 състав,
в публично заседание на 23.03.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Дилияна Николова

при участието на секретаря Евелина Пеева, като разгледа дело номер **390** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/ във вр. с чл.205, ал.5 от Закона за предучилищното и училищното образование /ЗПУО/.

Образувано е по жалба на Д. С., действащ чрез законния си представител – неговата майка И. С., срещу Заповед № РД-107/12.12.2022г. на директора на 14-то СУ „Професор д-р А. З.“, с която на жалбоподателя – ученик в 6 “а“ клас е наложена санкция „предупреждение за преместване в друго училище“.

Жалбоподателят моли за отмяната на обжалваната заповед като незаконосъобразна – издадена при наличието на отменителните основания по чл.146, т.2, т.3, т.4 и т.5 АПК – неспазване на изискването за форма поради липсата на мотиви, неспазване на административнопроизводствените правила, неправилно приложение на закона и несъответствие с неговата цел. Твърди се, че наказанието е наложено при неизяснена фактическа обстановка, при липса на установени времеви рамки на нарушението /тъй като липсва посочен час/, механизъм и участници, а в самата заповед липсват мотиви относно факта на нарушението. В случай, че съдът приеме за извършено твърдяното нарушение, то е направено твърдение, че същото е осъществено извън рамките на учебното време, извън територията на училището и не е при или по повод учебния процес. Предвид липсата на достатъчно фактически установявания за горните обстоятелства се мотивира твърдение за незаконосъобразност на заповедта по арг. от чл.201, ал.2 ЗПУО, а именно липса на мотиви за определяне на конкретната санкция. Възражението за допуснати съществени нарушения на

административнопроизводствените правила е мотивирано с твърдението, че не е уведомена съответната териториална структура за закрила на детето във връзка с налагането на това конкретно наказание.

В съдебно заседание изложеното в жалбата и направеното с нея искане се поддържат чрез адв.Ж., който отново привежда аргумент, че се касае за инцидент като се позовава на протокола от изслушването на другия участник в него, което от своя страна обосновава извод за липса на укоримо поведение, обуславящо налагането на обжалваната санкция. Предвид обстоятелството, че инцидентът се е случил извън учебно време и извън територията на училището, поддържа искане за обявяване нищожността на оспорената заповед като издадена от некомпетентен орган. Претендира присъждане на направените по производството разноски по представен списък.

Ответникът по оспорването, в писмено становище, представено с административната преписка, обосновава доводи за неоснователност на жалбата. Счита, че фактичката обстановка по случая се изяснява от протоколите на училищната комисия за превенция на противообществените прояви на ученици от 07.12.2022г., както и от протокола от заседанието на педагогическия съвет на 08.12.2022г. От тях била видна времевата рамка, в която се е случил инцидента, мястото и участниците в събитията, довели до вредоносния резултат. И на двете заседания присъствал представител на майката на детето, който взел участие в изясняването и оценката на случилото се. Въпреки че резултатът може да не е целен, според ответника гоненето на друг ученик представлява нарушение на задълженията на Д. по чл.53, т.15 от Правилника за дейността на училището, в резултат на което е наранен друг ученик. Неверни били внушенията за тенденциозно отношение към наказания ученик, тъй като през предходната учебна година самият той бил пострадал в подобен инцидент и причинилият го ученик бил наказан със „забележка“. За работата с Д. можело да се съди и от докладите на учителите му. Що се касае до неуведомяването на ДСП за новото предложено наказание, намира същото за нарушение, което не е съществено, тъй като процедурата по налагането и на двата вида наказания е една и съща и в случая е спазена. По тези съображения моли за отхвърлянето на жалбата.

В съдебно заседание становището на ответника се поддържа лично от директора на училището, който смята, че заповедта следва да остане в сила. По отношение вида на приложеното наказание посочва, че забележка не е можело да бъде наложена, тъй като има вписани 11 забележки в дневника, които не са дали резултат. Следващото по-тежко наказание – преместване в друга паралелка в същото училище, не можело да бъде приложено, тъй като в 14 СУ има само една паралелка 6 клас. За това било приложено следващото по тежест наказание, а именно процесното.

Прокурор от Софийска градска прокуратура, редовно призована, не взема участие в производството по делото и не изразява становище по законосъобразността на оспорения акт.

Административен съд София-град, след като обсъди релевираните с жалбата основания, доводите на страните в съдебно заседание и прецени събраните по делото доказателства, намира за установено следното от фактическа и правна страна:

Страните не спорят и от доказателствата по делото се установява, че жалбоподателят е ученик в 14 СУ – 6-ти клас към датата на издаване на оспорената заповед. В това училище е постъпил на 23.10.2020г., като е дошъл от частно училище, където е започнал 4-ти клас. Според доклада на класния му ръководител за тази учебна година

/2020 - 2021г./ начален учител Ж. А., поради езиковата бариера /Д. е роден в [населено място]/, новата среда и държава, на Д. било по-трудно, имал проблеми в общуването с другите деца. Постепенно започнал да навлиза в учебния материал за 4-ти клас и да получава добри оценки. Посещавал училище редовно, не отсъствал, тъй като е умен нямал проблеми с усвояването на учебния материал. Проблемите му били свързани с дисциплината и общуването. Трудно приел две деца за приятели, но и с тях се карал. По време на междучасията се карал с другите деца, когато се афектирал влизал в разпри с тях. Няколко пъти имало неофициални срещи с неговите родители и родителите на други деца. Наложило се педагогическият съветник да работи с него и родителите. Поради проблемите в общуването родителите на Д. /майка му и вторият му баща – българин/ били помолени да го отпишат от ЦДО и да не посещава занималня, като баща му му помагал с домашните. За поредното провинение – сбиване с ученика Г. М., Д. минал през комисия и съответната процедура и бил наказан със „забележка“ в края на 4-ти клас. Към момента началният учител не общува с Д., но от класния му ръководител в 6 клас е разбрала, че проблемите са продължили.

За проблеми в общуването на Д. с другите деца се установява и от доклада на И. Д., учител в 14 СУ и негов класен ръководител през учебната 2021-2022г. Описват се крайни оценки и реакции, с поведението си Д. засегнал много деца и родители. Конфликтът между него и Г. М. класният ръководител успял да тушира като често разговаряла с децата и техните родители, опитвала се всячески да ги успокои и да се помирят в борбата за лидерство. Постигнала напредък, но за Д. посочва, че е запазил предизвикателното си и неуважително държание спрямо съучениците му като излага съмнение, че това е вероятната причина за инцидента, но макар според нея да не е имал лоши намерения, резултатът е факт.

От доклада на сегашния му класен ръководител в 6 „а“ клас И. С. се установява, че в това ѝ качество е получавала оплаквания от съучениците на Д. за прекриване на границите на личното им пространство и вербална агресия като след всяко оплакване провеждала разговор с него. През м.октомври се обърнала за помощ към педагогическия съветник и на 25.10.2022г. провели час на класа на тема „Превенция на проблемно поведение. Разрешаване на конфликтна ситуация в класа“ по повод обидите от Д. към съученика му А. К., когото нарекъл „аутист“ и написал на учебната дъска нецензурна дума по негов адрес. Освен това, според другите ученици Д. заплашил А., че ще го причака, за да го набие. На 01.11.2022г. ученикът, на екскурзия на класа в [населено място], демонстрирал неуважително и уронващо престижа му поведение към учител и неспазване на правилата за поведение в автобуса и музея. В електронния дневник се посочва, че има вписани 11 забележки: 3 за лоша дисциплина, 2 за агресия, 2 за това, че е без домашна работа, 1 официална забележка, 1 за липса на внимание, 2 за това, че е отишъл без учебно помагало. Във връзка с тези забележки г-жа С. поканила майката на Д. за разговор на 29.11.2022г. сутринта във връзка с неадекватното поведение на ученика като подготвяла доклад с предложение за налагане на санкция „забележка“ за системно нарушаване на реда в училище. Същия ден след часовете Д. бутнал К. Д., вследствие на което тя получила рани по лицето и тялото. За това класният ръководител предложил санкцията да е „предупреждение за преместване в друго училище“.

Във връзка със споменатия инцидент до директора на училището е подадена молба /вх.№ 165/01.12.2022г./ от родителите на К. Д., с която е поискано налагането на

наказание на Д. за това, че на 29.11.2022г. веднага след приключване на учебните часове, на метри от оградата Д. се хвърлил върху гърба на К. без тя да очаква, паднала по лице на асфалта и получила наранявания освен по лицето и по ръцете и краката. На помощ ѝ се притекли минувачи, които помогнали да спре кръвта от носа.

С писмо изх.№ 66/01.12.2022г. на ответника, получено от майката на Д. на 02.12.2022г., тя е уведомена, че считано от 01.12.2022г. се открива процедура по налагане на санкция „преместване в друго училище“ по чл.199, ал.1, т.4 ЗПУО за описания по-горе инцидент, представляващ нарушение на чл.53, ал.1, т.5 ПДУ. Разяснено е правото на участие в производството, вкл. участие при изслушване на ученика, което ще се състои на 07.12.2022г. от 13,30 часа и заседанието на педагогическия съвет, което ще се състои на 08.12.2022г. от 14,20 часа.

Под същия номер и от същата дата е изготвено уведомително писмо с идентично съдържание, с изключение на това, че производството е за налагане на санкция „предупреждение за преместване в друго училище по чл.199, ал.1, т.3 ЗПУО“. Това писмо е връчено на И. С. на 07.12.2022г.

За образуваното производство за налагане на санкция по чл.199, ал.1, т.4 ЗПУО директорът на Дирекция „Социално подпомагане“ – Отдел „Закрила на детето“ е уведомен с писмо изх.№ 67/01.12.2022г.

На 07.12.2022г. е проведено изслушване на страните от УКППП в 14 СУ във връзка с предложението на класния ръководител на б „а“ клас за налагане на санкция „предупреждение за преместване в друго училище“ на Д. С. във връзка с инцидента на 29.11.2022г., при който е бутнал К. Д.. Видно от протокола пред комисията Д. се е явил с баща си и с адв.Ж.. Установена е допуснатата грешка в първото уведомително писмо – във връзка с неправилното посочване на предложената от класния ръководител санкция. Подкрепено е предложението за налагане на санкция.

На следващия ден е проведено заседание на педагогическия съвет, разискванията и взетите решения, от което са обективирани в Протокол № 5 от същата дата. По т.1 от дневния ред е разгледано предложението за налагане на санкция на Д. С.. Изложените факти са, че на 29.11.2022г., непосредствено след приключване на учебните занятия, Д. е излязъл от училище заедно с К. Д., ученичка от същия клас, като гонейки я, я настига на улицата пред училище, повлича я и двамата падат един върху друг, при което тя си наранява лицето и коленете. Той не ѝ помага и си тръгва. Обсъдено е поведението на Д. в училище до този момент. Посочено е, че се прибягва към тази санкция – предупреждение за преместване в друго училище, поради това че в дневника има внесени 11 забележки за различни нарушения и те покриват санкцията „забележка“, която е щяла да бъде предложена, ако не бил този случай, поради тежестта на последиците за пострадалото дете. Тъй като в училището няма друга паралелка от б клас е предложено да се пристъпи към следващата по тежест санкция. След изясняване на тези факти е пристъпено към изслушване на родителите на учениците, участвали в инцидента. Взето е решение за налагане на предложената санкция. Въз основа на това решение е издадена оспорената заповед, връчена на пълномощника П. Т. на 21.12.2022г., в която извършеното нарушение е квалифицирано като такова по чл.53, ал.1, т.15 ПДУ.

По делото е приобщен Правилник за дейността на 14 СУ „Проф. д-р А. З.“ за учебната 2022/2023 година, достъпен и на официалната интернет страница на училището. Съгласно чл.53, ал.1, т.5 от правилника ученикът има задължение да не накърнява честта и достойнството на другите, както и да не прилага физическо и/или психическо

насилие, включително свързано с религиозни, етнически и полови различия. Забранени са употребата на сила, заплахи, обиди, и други действия които от Закона са определени като забранени или са престъпление. Според т.15 ученикът е длъжен да не извършва действия, с които да застрашава живота и здравето на останалите/да играе с топка и други подобни в сградата на училището, а в двора или салона без присъствието на учител/възпитател, който да организира занятието на съответния ученик/група, да хвърля предмети, да блъска, спъва, да тича и др./

При така установеното от фактическа страна съдът обосновава следните изводи от правна страна:

Жалбата е допустима – подадена е срещу подлежащ на оспорване административен акт по арг. от изричната разпоредба на чл.205, ал.5 ЗПУО, от лице, което е адресат на акта и чиято правна сфера той засяга неблагоприятно, в преклузивния 14-дневен срок за оспорване по чл.149, ал.1 АПК.

Разгледана по същество, жалбата е основателна.

Като извърши дължимата на основание чл.168, ал.1 АПК проверка за законосъобразност на оспорения акт освен на основанията, сочени от оспорващия, на всички основания по чл.146 АПК, съдът приема следното:

Съгласно разпоредбата на чл.203, ал.1 ЗПУО санкциите "забележка" и "преместване в друга паралелка в същото училище" се налагат със заповед на директора по мотивирано писмено предложение на класния ръководител, а всички останали санкции - със заповед на директора по предложение на педагогическия съвет. В процесния случай заповедта, предмет на обжалване, е издадена от директора на 14 СУ по предложение на педагогическия съвет на училището, където учи Д. С., като решението му е взето при наличие на кворум и с мнозинство, съответно е издадена от компетентен административен орган. Не се споделят доводите на жалбоподателя за нищожност на оспорената заповед поради обстоятелството, че инцидентът се е случил извън територията на училището – нарушението на правилника за дейността на училището, регламентиращ и правилата за вътрешния ред, съответно задълженията на учениците, е извършено непосредствено след часовете и касае двама ученици от училището.

При издаването на оспорената заповед е спазено изискването за форма - оспореният акт е надлежно мотивиран от фактическа и правна страна, като освен задължителните реквизити, посочени в специалния закон - чл.205, ал.1 и ал.2 ЗПУО, отговаря и на общите правила по чл.59, ал.2 АПК, доколкото са налице ясни и конкретни мотиви и разпоредителна част. Обратно на твърденията на жалбоподателя са изложени фактическите основания, подведени от административния орган под съответната правна норма, обуславяща прилагането на наложената санкция.

Не се установяват допуснати нарушения на административнопроизводствените правила, които да бъдат квалифицирани като съществени и съответно да обусловят отмяната на акта само на това основание. За откриване на процедура по налагане на санкцията по чл.199, ал.1, т.3 ЗПУО, в съответствие с чл.204, ал.1 ЗПУО директорът на 14 СУ е уведомил майката на Д., както и ДСП – Отдел „Закрила на детето“ при Район „С.“-СО. В процедурата по налагане на санкция ученикът е представляван от П. Т. – надлежно упълномощен от майката на Д. С. И. С.. Ученикът е изслушан от педагогическия съвет като му е дадена възможност да обясни поведението си. На заседанието на педагогическия съвет е присъствала Р. Н. – педагогически съветник, с което е спазено изискването по чл.204, ал.3 ЗПУО. Изслушан е и пълномощникът на

майката.

Установяват се от доказателствата твърдените от жалбоподателя несъответствия в процедурата – изпращане първоначално на уведомление до родителите на Д. за образувано производство за налагане на санкция по чл.199, ал.1, т.4 ЗПУО, при положение, че предложението на класния ръководител е за прилагане на санкция по чл.199, ал.1, т.3 ЗПУО, но това нарушение е отстранено в хода на производството, а освен това прилагането и на двете санкции изисква мнението на педагогическия съвет, поради което така описаното нарушение не следва да бъде квалифицирано като съществено. В контекста на изложеното не е съществено и нарушението на процедурата, изразяващо се в отправяне на уведомление до директора на ДСП – Отдел „Закрила на детето“ за образувано срещу ученика Д. С. производство по налагане на санкция „преместване в друго училище“ вместо коректното „предупреждение за преместване в друго училище“ и липсата на коригиращо уведомление.

Неправилно обаче е приложен материалният закон.

Съгласно чл.199, ал.1 ЗПУО за неизпълнение на задълженията, определени в закона, в нормативните актове по неговото прилагане и в правилника за дейността на училището, след изчерпване на останалите механизми за въздействие върху вътрешната мотивация и за преодоляване на проблемното поведение на учениците, на ученик може да се налагат следните санкции: 1. забележка; 2. преместване в друга паралелка в същото училище; 3. предупреждение за преместване в друго училище; 4. преместване в друго училище; 5. преместване от дневна форма в самостоятелна форма на обучение.

В случая на ученика е наложена предвидената в чл.199, ал.1, т.3 ЗПУО санкция - предупреждение за преместване в друго училище.

В чл.172, ал.1 ЗПУО са регламентирани основните задължения на учениците, като относимите за процесния случай са следните: да зачитат правата, честта и достойнството на другите, както и да не прилагат физическо и психическо насилие; да спазват правилата за поведение в паралелката и в училището; да спазват правилника за дейността на институцията /т.3, т.9 и т.10/. Според чл.172, ал.2 ЗПУО Правилникът за дейността на институцията може да предвиди и други права и задължения за децата и учениците, доколкото те не противоречат на този закон. В случая в Правилника за дейността на 14 СУ в чл.53, ал.1, т.5 е предвидено аналогично задължение на посоченото в чл.172, ал.1, т.3 ЗПУО. В т.15 от правилника са регламентирани други задължения, посочени по-горе.

На първо място следва да се отбележи, че санкцията е наложена за конкретно случил се инцидент на 29.11.2022г. – санкцията не е наложена за предишни провинения на Д. при екскурзията до [населено място] или за агресивното му поведение към съучениците му и неуважителното поведение към учителите. Тези нарушения на дисциплината следва да бъдат третирани единствено като свидетелстващи за цялостното му поведение и отношение.

Що се касае до конкретния инцидент съдът намира, че същият не представлява извършено умишлено деяние. Действително К. Д. е паднала и се е ударила, но това е станало докато двамата с Д. са се гонели след

часовете. Не се установяват данни за агресивно и грубо поведение на Д. към К., за отправени към нея заплахи и обиди, напротив – според г-жа И. Д. друга ученичка от класа е дала сведения, че С. и К. са гонели Д. вътре в училището, дърпали го за качулката и чантата, а после гонитбата продължила извън училището. Според заместник-директора на училището и председател на комисията по УКППП г-жа Д. П., мнението на комисията е, че в случая няма умисъл, а е последицие от игра, но тези последици са тежки. Т.е. касае се за инцидент при игра, който не представлява нарушение на чл.53, ал.1, т.5 от Правилника за дейността на училището, както е посочена правната квалификация на случилото се в доклада на класния ръководител, доколкото не се установяват действия на Д., които накърняват честта и достойнството на К. Д., не е установено спрямо нея той да е приложил физическо и/или психическо насилие, включително свързано с религиозни, етнически и полови различия. Не се установява да е употребил спрямо нея сила, заплахи, обиди и други действия от този вид. Не се установява да е блъскал, спъвал К. или да е хвърлял предмети по нея, нито да е извършвал действия, с които да застрашава живота и здравето на останалите, за да се обуслови извод за извършено нарушение по чл.53, ал.1, т.15 ПДУ, както е посочено в обжалваната заповед. Единственото относимо поведение, което съставлява нарушение по чл.53, ал.1, т.15, предл. последно ПДУ е тичането на двамата ученици – Д. и К., в училището и в двора му. Укоримо е и поведението му след падането на К., а именно, че не й е предложил помощ. Липсват обаче мотиви дали това негово поведение е резултат от отношението му въобще или липсата на демонстрирана емпатия се дължи на обстоятелството, че е бил провокиран от К. и друга негова съученичка /дърпали му качулката и чантата според г-жа И. Д./ преди инцидента. Следва да се отчете и обстоятелството, че Д. също е дразнил К. като според учителя по рисуване г-жа И. М., я „боцкал“ с пръст по време на час и макар, че му била направена забележка не престанал да я дразни.

Нормата на чл.199, ал.1 ЗПУО изисква санкцията да се наложи след изчерпване на останалите механизми за въздействие върху вътрешната мотивация и за преодоляване на проблемното поведение на ученика. Видът на санкцията се определя, като се отчитат причините и обстоятелствата при извършване на нарушението, видът и тежестта му, както и възрастовите и личностните особености на ученика – чл.201, ал.2 ЗПУО. В случая е приложена санкцията по чл.199, ал.1, т.3 ЗПУО поради невъзможност за прилагане на санкцията по т.2 с оглед липсата на втора паралелка 6-ти клас в същото училище. Тази санкция не е съобразена с тежестта на нарушението, нито отчита конкретните обстоятелства при извършването му /съпричиняването на вредата в условията на извършване на същото нарушение – чл.53, ал.1, т.15 ПДУ/, с което е допуснато нарушение на чл.201, ал.2 ЗПУО вр. чл.6, ал.1, предл.3-то и ал.2 АПК.

Съдът намира, че при спазване на принципа на съразмерност, разписан в чл.6, ал.3 АПК – „Когато с административния акт се засягат права или се създават задължения за граждани или за организации, прилагат се онези мерки, които са по-благоприятни за тях, ако и по този начин се постига целта на закона“, целта на закона би била постигната и с налагане на санкцията по

чл.199, ал.1, т.1 ЗПУО, тъй като както вече се посочи, процесната санкция не е наложена за цялостното поведение на ученика, а за конкретния инцидент, случил се на 29.11.2022г. Тъй като обаче извън правораздавателната власт на съда е да налага санкциите по чл.199 ЗПУО съответно да изменя наложените такива, следва оспорената заповед да бъде отменена.

Основателна при този изход на спора е претенцията на жалбоподателя за присъждане на разноските по производството. Такива са доказани в общ размер на 1010 лева, от които 10 лева за внесена държавна такса по оспорването и 1000 лева за заплатено адвокатско възнаграждение по договор за правна защита и съдействие от 04.01.2023г., приложен на л.59 по делото.

Водим от горното и на основание чл.172, ал.2 и чл.143, ал.1 АПК, Административен съд София-град, Второ отделение, 40-ти състав

РЕШИ:

ОТМЕНЯ по жалбата на Д. С., действащ чрез законния си представител – неговата майка И. С., Заповед № РД-107/12.12.2022г. на директора на 14-то СУ „Професор д-р А. З.“.

ОСЪЖДА 14-то СУ „Професор д-р А. З.“ да заплати на Д. С., ЛНЧ [ЕГН] сумата в размер на 1010 /хиляда и десет/ лева, представляваща разноски по производството.

Решението може да бъде обжалвано с касационна жалба в 14-дневен срок от съобщаването му чрез Административен съд София-град пред Върховния административен съд.

Решението да се съобщи на страните чрез изпращане на препис от него по реда на чл.137 АПК.

Съдия: